

Voorstel

Toekenningscriteria voor de aanvraag van een voedselpakket

per 1 januari 2017

Vast te stellen in de Algemene Ledenvergadering van de
Vereniging van Nederlandse Voedselbanken op
19 november 2016.

1. INLEIDING

Het uitgangspunt van de voedselbanken is:

Onze hulp is noodhulp en onze pakketten zijn een aanvulling op datgene wat onze klanten zelf kunnen doen.

Van onze klanten wordt verwacht dat zij zullen meewerken aan het vinden van oplossing voor hun financiële probleem. We noemen dat: "Geen pakket zonder traject". Soms is het belangrijk dat mensen even op adem kunnen komen voordat zij (weer) in contact worden gebracht met de professionele hulpverlening.

Een werkgroep van ervaringsdeskundigen van de voedselbanken op het gebied van intake en hercontrole heeft het bestuur geadviseerd over wijzigingen in de toekenningscriteria. Het bestuur heeft dit advies overgenomen en agendeert het hiermee als voorstel ter besluitvorming in de Algemene Ledenvergadering van 19 november 2016.

2. NIEUWE NORMBEDRAGEN

De nieuwe normbedragen worden als volgt vastgesteld:

Basisbedrag per huishouden: **€ 120,-**.

Per persoon: **€ 80,-**.

De normbedragen worden dan:

- ❖ 1 persoon was 180, wordt 200 euro
- ❖ 2 volwassenen was 250, wordt 280 euro
- ❖ 1 volwassene en 1 kind was 250, wordt 280 euro
- ❖ 1 volwassene en 2 kinderen was 320, wordt 360 euro
- ❖ 2 volwassenen en 2 kinderen was 390, wordt 440 euro
- ❖ 1 volwassene en 3 kinderen was 390, wordt 440 euro

Uitgangspunt is, dat per huishouden slechts 1 pakket wordt verstrekt. Het normbedrag voor toelating conform criteria en de grootte van het voedselpakket worden met name bepaald door het aantal inwonende gezinsleden.

Zowel bij de inkomsten als bij de uitgaven geldt dat bedragen die betrekking hebben op een kortere of langere periode worden omgerekend tot een bedrag per maand.

- Wekelijkse bedragen x 4,3333
- 4-wekelijkse bedragen x 1,0833
- Kwartaalbedragen / 3
- Jaarbedragen / 12

In de bijlage bij deze toekenningscriteria is een toelichting opgenomen voor nadere uitleg bij verschillende inkomens- en uitgavenposten.

3. INKOMSTEN

Definitie. Hieronder vallen alle netto inkomsten, inclusief toeslagen en (voorlopige) teruggaaf Inkomstenbelasting van aanvrager, van de partner of inwonende volwassene waarmee een gezamenlijke huishouding wordt gevoerd.

Van inwonende (volwassen) kinderen met eigen inkomen uit arbeid of uitkering mag een bijdrage aan het gezinsinkomen worden verwacht (kostgeld). Hiervoor wordt standaard een bedrag van € 200,- per maand gerekend, ongeacht of dit ook daadwerkelijk wordt betaald. Dit geldt ook voor inwonende verdienende ouder, broer /zus of meerderjarige stief- of pleegkinderen. Ook van deze personen mag een bijdrage worden verwacht. De hoogte van de bijdrage zal worden bepaald door de beoordelaar maar zal minimaal € 200,-- per persoon per maand bedragen.

De volgende inkomsten worden **niet** meegerekend:

- Inkomsten die een specifiek doel hebben, zoals langdurigheidstoelage, bijzondere bijstand en kleine inkomsten uit hobby.
- Vakantietoelage.
- Kinderbijslag.
- Studiefinanciering inwonende kinderen. Zijn doeluitkeringen. Ook geen kosten tellen.
- Persoonsgebonden budget [PGB].
- Neveninkomsten van kinderen zoals een krantenwijk of bijbaantje.

4. UITGAVEN

Bij de uitgaven worden alleen de kosten meegenomen die betrekking hebben op de personen van wie inkomen is meegeteld. Kosten die bijvoorbeeld vanuit de kinderbijslag of persoonsgebonden budget worden voldaan dus niet meetellen. De meest voorkomende zaken die bijna alle uitgaven afdekken zijn:

- Huur.
- Rente en aflossing hypotheek.
- Energie en water.
- Premie zorgverzekering [inclusief wettelijke bijdrage].
- Kosten overige zorgnota's die niet worden vergoed [m.u.v. eigen keuze behandeling].
- Premie overige verzekeringen [zoals: inboedel-, WA- en begrafenisverzekering].
- Telefoon, TV en Internet [werkelijke kosten met een maximum van € 60,-- p.m.].
- Gemeentelijke belastingen [voor zover die daadwerkelijk worden betaald].
- Belastingen Waterschap [voor zover die daadwerkelijk worden betaald].

- ♥ Aflossing van schulden [schulden aan familieleden worden in beginsel **niet** meegenomen. Wanneer de schuld schriftelijk is vastgelegd en aflossingen via bankafschriften zijn te controleren kan de aflossing worden meegenomen].
- ♥ Kosten kinderopvang mits noodzakelijk.
- ♥ Overige uitgaven dienen altijd gespecificeerd te worden.

De volgende uitgaven worden **niet** meegerekend:

- ♥ Autokosten: deze zijn alleen aanvaardbaar als een auto om medische redenen of voor werk nodig is. In dat geval mag € 0,19 per km. worden gerekend. Het bezit van een auto op zich is geen reden om een aanvraag af te wijzen. Er zal in gevallen, waarbij autokosten (enkel gebruikskosten) wel worden meegerekend, ook rekening moeten worden gehouden met ontvangen autokostenvergoedingen. De beoordelaar maakt een zorgvuldige afweging.
- ♥ Kosten van huisdieren: deze kosten komen niet in aanmerking als uitgaven, tenzij het aantoonbaar om een hulp- of blindengeleidehond gaat.
- ♥ premie voor spaar- , pensioen- of overlijdensrisicoverzekering met spaarelement, voor zover niet verbonden aan de eigen woning.

5. HARDHEIDSCLAUSULE

Het is onmogelijk om alle situaties te vangen in regeltjes. Indien het toepassen van de hiervoor vermelde regels, in zeer bijzondere gevallen, tot ongewenste situaties leidt, kan de beoordelaar van de Voedselbank bij uitzondering, maar wel onderbouwd, afwijken van deze regels.

Bijlage: toelichting bij de toekenningscriteria per 1 januari 2017

+++++

4 november 2016

Bijlage: Toelichting bij de toekenningscriteria per 1 januari 2017

1. Inkomsten en uitgaven.

- **Kind gebonden budget:**

Er is meer differentiatie gekomen in het kind gebonden budget. Dit is in een aantal gevallen andere toeslagen gaan vervangen en moet dus bij de inkomsten opgeteld worden.

- **Individuele inkomensvoeslag**

Deze voeslag is een jaarlijkse voeslag voor mensen met een langdurig minimum inkomen en zonder arbeidsperspectief. Deze voeslag wordt door de gemeente toegekend en moet ieder jaar opnieuw worden aangevraagd. Voeslag is per gemeente verschillend. Tijdstip van uitkering is niet bekend. Deze voeslag wordt beschouwd als een extraatje voor de meest kwetsbare groep en wordt daarom niet meegerekend als inkomen.

- **Telekosten:**(kosten tv, internet, telefoon c.a.).

Het gaat hier om de werkelijke maandelijkse kosten. Voor deze post mag maximaal € 60,- gerekend worden.

- **Kinderopvangvoeslag**

Cliënten die niet werken en niet re-integreren naar werk, komen niet in aanmerking voor kinderopvangvoeslag. In het belang van het kind of klant kan dan met een Sociaal Medische Indicatie (SMI) een tegemoetkoming worden verkregen in de kosten van de kinderopvang. In een dergelijk geval moeten zowel de inkomsten als uitgaven worden meegerekend.

- **Premie zorgvoeskeringswet**

De premies betreffende de zorgvoeskering betaalt men op een aantal manieren te weten:

- De nominale premie die door betrokkenen zelf moet worden betaald aan de zorgvoeskeraar. (Bij bijstandsgerechtigden wordt de premie vaak door de gemeente al ingehouden op de uitkering)
- De inkomensafhankelijke premie, die wordt ingehouden op het brutoloon en door de werkgever wordt afgedragen. De premie is een percentage van het inkomen. Het percentage wordt jaarlijks door de overheid bepaald.

Omdat de inkomensafhankelijke premie is opgenomen in het bruto-netto traject van het loon/de uitkering, hoeft deze premie niet te worden meegenomen als uitgave. De nominale premie inclusief eigen risico wel.

Als een kind 18 wordt moet hij/zij zelf premie betalen voor de zorgvoeskering. Het kind kan echter meeverzekerd blijven op de polis van één van de ouders. Als het kind verdient of inkomsten heeft uit studiefinanciering mag worden aangenomen dat het kind zelf de premie betaalt, zeker gezien de financiële situatie waarin de ouders verkeren. De premie zorgvoeskering wordt daarom niet gezien als uitgave.

2. Schuldhelpverlening

Ook bij schuldhelpverlening wordt bij het leefgeld gekeken naar de inkomsten en uitgaven, zoals dat bij ook bij andere cliënten gebeurt.

Er zijn gevallen bekend dat bewindvoerders een bedrag reserveren om daarmee het leefgeld te kunnen verlagen zodat de cliënt in aanmerking komt voor voedselhelp. Deze reserveringen (spaargeld) hebben geen bepaalde bestemming. Het is lastig het bestaan van deze reserveringen te controleren. Controle van zowel de rekening-courant van de cliënt, als van de "beheerrekening" bij de bewindvoerder is gewenst.

Deze reserveringen moeten daarom meegenomen worden als inkomen om oneigenlijk gebruik van de voedselbank te voorkomen. Immers bij cliënten die geen bewindvoering hebben, maar verder in dezelfde situatie verkeren wordt ook geen rekening gehouden met periodieke reserveringen.

Om hier inzicht in te krijgen bij Bewindvoerder kan het *Budgetplan* worden opgevraagd. Bewindvoerders doen hier soms moeilijk over, maar dan kan gelden: geen inzage geen ondersteuning door de voedselbank.

Om een goede beoordeling te kunnen maken bij verstrekking leefgeld door een bewindvoerder dienen de volgende stukken te worden overlegd door een bewindvoerder:

- 📄 Éénmalig: kopie beschikking rechtbank (bij beschermingsbewind)
- 📄 Bij alle controles een recent overzicht van:
  1. Het schuldenoverzicht;
  2. De beheerrekening;
  3. De leefgeldrekening en
  4. Het budgetplan

Nb.

Kosten voor *beschermingsbewindvoering* worden door de gemeente vergoed (verplicht WWB).

Vrijwillige bewindvoering en budgetbeheer worden door de cliënt zelf betaald.

3. Geen pakket zonder traject.

In het door de Algemene Ledenvergadering vastgestelde Voedselbank Reglement is als onderdeel van de visie van de voedselbanken vastgelegd:

'Om de zelfredzaamheid van onze klanten te vergroten, werken we samen met lokale organisaties die onze klanten helpen om weer op eigen benen te staan. Voedselhelp moet immers altijd tijdelijk zijn'.

Onder 'traject' wordt het volgende verstaan:

Het verstrekken van voedsel is een noodvoorziening en geen structurele oplossing voor de aanpak van de achterliggende oorzaken.

Als er een professionele helpverlener bij wordt betrokken, mogen we ervan uitgaan dat de oorzaken worden aangepakt en er een start wordt gemaakt met een passend begeleidingstraject.

Met helpverleners die zelf de aanvragen bij de voedselbanken indienen, worden hierover goede afspraken gemaakt.

In de gevallen waar de (potentiële) klant zichzelf rechtstreeks bij een voedselbank aanmeldt, heeft de voedselbank een verwijzfunctie naar de professionele hulpverlening waarmee ook goede afspraken zijn gemaakt

Tot de eerste hercontrole van het leefgeld wordt geen of weinig nadruk gelegd op het werken aan oplossingen, maar de voedselbanken hebben te allen tijde de mogelijkheid afwijkend maatwerk te leveren.

4. Maximale periode

In het Voedselbank Reglement is het volgende vastgelegd:

‘We verlenen voedselhulp gedurende maximaal 3 jaar, met de mogelijkheid uitzonderingen toe te staan ter beoordeling van de betrokken voedselbank’.

Al eerder besloot de Algemene Ledenvergadering dat de grens van maximaal 3 jaar niet heilig is.

Als sprake is van onwil bij de klant om weer zelfredzaam te worden, wordt vastgehouden aan de driejaarstermijn.

In andere gevallen heeft maatwerk de voorkeur, waardoor gedurende een langere termijn dan 3 jaar voedsel kan worden verstrekt.

Enkele voorbeelden:

- 🏠 betalingsregelingen,
- 🏠 huis dat niet verkocht kan worden,
- 🏠 tienjaarstermijn van mensen die zonder schone lei uit het WSNP-traject zijn gekomen en nu moeten wachten tot de termijn verstreken is,
- 🏠 stabilisatie van de financiële situatie die niet lukt voor een schuldhulptraject maar wel nodig is om in een schuldhulptraject te komen,
- 🏠 nieuwe schulden die in een WSNP traject betaald moeten worden van VTLB (**vrij te laten bedrag**) maar die middels een betalingsregeling worden opgelost.
- 🏠 een categorie waar geen sprake is van onwil om uit te stromen bij de voedselbank, maar die onmogelijk kan uitstromen. Denk daarbij aan chronisch zieken of mensen (meestal alleenstaanden) die te maken hebben met veel hoge vaste lasten voor huur, energie en ziektekostenverzekering waardoor ze onder de norm van de voedselbank blijven.
- 🏠 Gezinnen met kinderen, zolang de kinderen geen 18 jaar zijn, blijven voldoen aan de VB-norm.

5. De “Voedselbank-val”

Er is een groep mensen, dikwijls ex-klanten, die net boven onze leefgeldnorm zitten, maar voor wie het ook erg moeilijk is om rond te komen. Bekend voorbeeld: een voedselbankklant die bij hercontrole net boven de grens komt. Dan is sprake van de voedselbank-val: net boven onze norm betekent immers beduidend minder leefgeld dan een leefgeld net onder onze norm met de waarde van ons wekelijks voedselpakket!

Hoe strak hanteren we de criteria voor deze groep? De praktijk bij voedselbanken is divers. Sommige voedselbanken werken met een half pakket voor deze categorie of doen het op een andere manier.

Gezien de grote verschillen tussen voedselbanken wat betreft het aantal klanten en het beschikbare voedsel, wordt aan de voedselbanken zelf over gelaten of zij de effecten van de voedselbank-val verzachten. Voor voedselbanken die daarbij een vaste norm willen hanteren, wordt verhoging van de leefgeldnormen geadviseerd van 10% voor alleenstaanden en 20% voor gezinnen met kinderen.

6. Hulp aan vluchtelingen en illegalen

Statushouders worden in afwachting van toeslagbetalingen etc. toegelaten als klant.

Illegalen ontvangen in principe geen voedselpakket. Uitzonderingen zijn dus mogelijk als maatwerk dat vereist.

Illegalen kunnen met name in de grote steden gebruik maken van de bed/bad- en broodregelingen. Verder zijn er vaak andere voorzieningen waar gebruik van kan worden gemaakt. Doorverwijzing naar het Leger des Heils en Vluchtelingenwerk Nederland door de voedselbanken ligt meer voor de hand. In overleg met deze organisaties kan worden bepaald in hoeverre ondersteuning door de voedselbank noodzakelijk is.
